

**SOPRONI
EGYETEM** |

LÁMFALUSSY SÁNDOR
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI
KAR

Digitális világ - Digitális pénzügyek a fenntarthatóság korában

**XX. Soproni Pénzügyi Napok
pénzügyi, adózási és számviteli szakmai és
tudományos konferencia**

Sopron, 2026. szeptember 23-25.

ABSZTRAKTKÖTET

Szerkesztők: SZÉLES Zsuzsanna, SZÓKA Károly

Digitális világ - Digitális pénzügyek a fenntarthatóság korában

XX. Soproni Pénzügyi Napok pénzügyi, adózási és számviteli szakmai és tudományos konferencia

Sopron, 2026. szeptember 23-25.

ABSZTRAKTKÖTET

Szerkesztők:

SZÉLES Zsuzsanna – SZÓKA Károly

SOPRONI EGYETEM KIADÓ

UNIVERSITY OF SOPRON PRESS

SOPRON, 2026

Közreadja:

Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar

Felelős kiadó: Prof. Dr. FÁBIÁN Attila

a Soproni Egyetem rektora

Szerkesztők:

SZÉLES Zsuzsanna – SZÓKA Károly

Technikai szerkesztő:

SZÓKA Károly

Támogatók:

CIB BANK
Intesa Sanpaolo Group

Magyar Könyvvizsgálói Kamara

MINŐSÍTETT
KÖNYVELŐK
EGYESÜLETE

MOKLASZ
Magyar Okleveles Adószakértők Egyesülete

ISBN: 978-963-334-590-0 (pdf)

DOI: <https://doi.org/10.35511/978-963-334-590-0>

Creative Commons license: CC BY-NC-SA 4.0 DEED

Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International

TARTALOMJEGYZÉK

SZERVEZŐK	3
SZEKCIÓÜLÉSEK BEOSZTÁSA	4
1. szekció (személyes): Átalakuló pénzügyi rendszerek és döntési környezetek – Kockázatok, információ és fenntarthatóság	5
2. szekció (online): Fenntartható gazdaság és digitális transzformáció – Pénzügyi, számviteli és szabályozási perspektívák	6
3. szekció (online): Új módszerek és kihívások a pénzügyi, számviteli és adózási döntéshozatalban	7
SZEKCIÓÜLÉSEK ELŐADÁSAINAK ÖSSZEFOGLALÓI	8
1. szekció (személyes): Átalakuló pénzügyi rendszerek és döntési környezetek – Kockázatok, információ és fenntarthatóság	9
2. szekció (online): Fenntartható gazdaság és digitális transzformáció – Pénzügyi, számviteli és szabályozási perspektívák	22
3. szekció (online): Új módszerek és kihívások a pénzügyi, számviteli és adózási döntéshozatalban	32
RÖVIDÍTÉSEK	42

SZERVEZŐK

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (SOE LKK),

A Soproni Felsőoktatásért Alapítvány

Szervezőbizottság:

- Prof. Dr. Széles Zsuzsanna PhD egyetemi tanár, dékán, a bizottság elnöke;
- Dr. Hoschek Mónika PhD egyetemi docens, társelnök;
- Dr. Szóka Károly PhD egyetemi docens, tag;
- Tóthné dr. Szabó Erzsébet PhD egyetemi docens, tag;
- Dr. Vágyi Ferenc Róbert PhD egyetemi magántanár, tag.

SZEKCIÓÜLÉSEK BEOSZTÁSA

1. ÁTALAKULÓ PÉNZÜGYI RENDSZEREK ÉS DÖNTÉSI KÖRNYEZETEK – KOCKÁZATOK, INFORMÁCIÓ ÉS FENNTARTHATÓSÁG

Helyszín: Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar, 220. terem

1. SZEKCIÓ

Elnök:

Dr. SZÓKA Károly PhD egyetemi docens (SOE LKK)

előadások személyes jelenléttel:

14.00 – 14.15	Dr. habil. BETHLENDI András PhD (BME GTK) SEREG Nikolett (BME GTK) Dr. habil. MÉRŐ Katalin PhD (BME GTK)	Számít-e a pénzügyi rendszer szerkezete a zöldpénzügyek szempontjából? Közép- és kelet- európai tapasztalatok
14.15 - 14.30	Dr. PÓRA András PhD (BME GTK)	Lehman vagy dotcom? Az MI buborék strukturális kockázatai
14.30 - 14.45	Prof. Dr. KÓCZY Á. László DSc (BME GTK)	Stratégiai információ a digitális pénzügyi piacokon
14.45 - 15.00	SEREG Nikolett (BME GTK)	Új kihívások a vállalatértékelésben a fenntartható és digitális pénzügyek korában
15.00 - 15.15	LOVRANICS Zsanett (SOE LKK)	Digitális vezetők, pénzügyi bizalom – A közösségi média szerepe a vállalati reputáció és a befektetői környezet kialakításában
15.15 - 15.30	SZABÓ Miléna Dóra (BME GTK) Dr. habil. BETHLENDI András PhD (BME GTK)	A vállalati árvízkitettségtől a hitelnemteljesítésig
15.30 - 15.45	<i>szünet</i>	
15.45 - 16.00	BOROS Barbara (SOE LKK) Dr. CZIRÁKI GÁBOR PhD (SOE LKK)	A karizma hozama: Transzformatív vezetés és hosszú távú befektetési portfólió menedzsment
16.00 - 16.15	DOMOSZLAI Dorina (BME GTK)	A családi adókedvezmény háztartáson belüli optimális megosztásának matematikai modellje és a valós döntési mintázatok vizsgálata
16.15 - 16.30	KASZA Sándor (SOE LKK) Prof. Dr. VARGA József PhD (MATE, BCE)	Az infláció mérésének digitális vetületei
16.30 - 16.45	Dr. KOVÁCS Tamás PhD (BME GTK)	Belső ellenőrzési kihívások és nyitott kérdések a hazai gyakorlatban

2. SEKCIÓ: FENNTARTHATÓ GAZDASÁG ÉS DIGITÁLIS TRANSZFORMÁCIÓ – PÉNZÜGYI, SZÁMVITELI ÉS SZABÁLYOZÁSI PERSPEKTÍVÁK

Helyszín: Online szekció (MS Teams)

2. SEKCIÓ

Elnök:	Dr. habil. BARANYI Aranka PhD egyetemi docens (SOE LKK)
---------------	--

online előadások a Teamsben:

14.00 - 14.15	SZARVAS Anita (EKKE)	Greenwashing az ESG-jelentésekben – befektetői és könyvvizsgálói felismerési lehetőségek a digitalizáció korában
14.15 - 14.30	Dr. NÉMETH Nikolett PhD (EKKE)	A víz értéke a digitális korban – A digitalizáció szerepe a fenntartható vízfogyasztásban és annak pénzügyi hatásai
14.30 - 14.45	BERKES-KISIVÁN Nikolett (SOE LKK) Dr. SZÓKA Károly PhD (SOE LKK)	Automatizált folyamatok, emberi döntések, avagy a digitalizáció határai a controllingban
14.45 – 15.00	KOVÁCS-SZAMOSI Rita (PTE KTK)	Digitális eszközök hatása a pénzügyi bevonódásra
15.00 - 15.15	Dr. DIÓSSI Katalin PhD (SOE LKK)	Digitális nyomkövetés és szabályozási bizonytalanság az erdőgazdálkodásban
15.15 - 15.30	CSALA Elvira (NKE ÁNTK) dr. CSEH Balázs (NKE ÁNTK)	Speciális számviteli és controlling feladatok a közfinanszírozott állami egészségügyi intézményekben
15.30 – 15.45	KALCSÚ Zoltán (SOE LKK) Dr. BEDNÁRIK Éva PhD (SOE LKK)	A körkörös gazdaság finanszírozása és költségvetési ösztönzői - a holland modell elemzése

3. SEKCIÓ: ÚJ MÓDSZEREK ÉS KIHÍVÁSOK A PÉNZÜGYI, SZÁMVITELI ÉS ADÓZÁSI DÖNTÉSHOZATALBAN

Helyszín: Online szekció (MS Teams)

3. SEKCIÓ

Elnök:

Prof. Dr. VARGA József PhD egyetemi tanár (MATE, BCE)

online előadások a Teamsben:

14.00 - 14.15	BÍRÓ Bence (DE GTK) Dr. SZEKERES Alexandra PhD (DE GTK)	Az IFRS-ekre történő áttérés hatásának vizsgálata Monte Carlo-szimulációval
14.15 - 14.30	HOLÁN Balázs (SOE LKK) Dr. SZÓKA Károly PhD (SOE LKK)	Támogatásból beruházás – A Közös Agrárpolitika forrásainak hatása a magyar agrárvállalkozások beruházási és finanszírozási döntéseire
14.30 - 14.45	Dr. FÜLÖP Katalin PhD (NKE ÁNTK)	A Z generáció újfajta elvárásai az adórendszerrel szemben
14.45 – 15.00	Dr. CSORBA László PhD (EKKE)	Gazdasági fejlődés és fenntarthatóság a látszólagos stagnálás mögött
15.00 - 15.15	MAKÓ Tamás (NJE GTK) SZABÓNÉ BEKE Beáta Ágota (NJE GTK)	SHAP változók vizsgálata a magyar hitelkockázati modellekben
15.15 - 15.30	BACSÓ György (SOE LKK)	Készség alapú szervezetek a digitális pénzügyek és a fenntartható pénzügyi működés szolgálatában
15.30 – 15.45	GUTTYÁN Bettina (ELTE BTK)	Digitális megoldások az áruk és szolgáltatások adóztatásában Indiában

SZEKCIÓÜLÉSEK ELŐADÁSAINAK ÖSSZEFOGLALÓI

1. SEKCIÓ ÖSSZEFOGLALÓI

Számít-e a pénzügyi rendszer szerkezete a zöldpénzügyek szempontjából? Közép- és kelet-európai tapasztalatok

Does Financial System Structure Matter for Green Finance? Evidence from Central and Eastern Europe

Dr. habil. BETHLENDI András PhD

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economics and Social Sciences*)
bethlendi.andras@gtk.bme.hu

SEREG Nikolett

tanársegéd (*Teaching Assistant*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economics and Social Sciences*)
sereg.nikolett@gtk.bme.hu

Dr. habil. MÉRŐ Katalin PhD

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economics and Social Sciences*)
katalin.mero@edu.bme.hu

Absztrakt:

Tanulmányunk a pénzügyi rendszer szerkezete és a zöldpénzügyek fejlődése közötti kapcsolatot vizsgálja a tizenegy közép- és kelet-európai uniós tagállamban, referenciaként Ausztriát, Franciaországot és Németországot használva. A teljes mintán a pénzügyi fejlettség szorosan együtt mozog a fenntartható finanszírozással, ez az összefüggés azonban nagyrészt a régió és a referenciaországok közötti szintkülönbséget tükrözi, nem pedig a régióon belüli eltéréseket. A közép- és kelet-európai országokon belül a vállalati kötvénypiac mélysége az egyetlen olyan szerkezeti mutató, amely szignifikáns kapcsolatot mutat; az általános pénzügyi mélység és az állampapírpiazi aktivitás nem, a pénzügyi fejlettségükben egyértelműen eltérő klaszterek pedig szinte azonos finanszírozási szintet érnek el. Az intézményi elköteleződés önmagában szintén nem magyarázza az országok közötti különbségeket, a multilaterális fejlesztési bankok pedig ott finanszíroznak a legnagyobb mértékben, ahol a magánpiaci csatornák a legsekélyebbek – ami piacépítő szerepükkel áll összhangban. Eredményeink alapján nem az általános pénzügyi mélyülés, hanem a hazai vállalati kötvénypiacok fejlesztése a zöldfinanszírozás bővítésének kulcsa.

Kulcsszavak: Közép- és Kelet-Európa; pénzügyi rendszer szerkezete; zöldpénzügyek; zöld- és fenntarthatósági kötvények; multilaterális fejlesztési bankok

JEL-kódok: G21, G23, Q56, F36, O16

Abstract:

This paper examines the relationship between financial system structure and the development of green finance in the eleven Central and Eastern European EU member states, with Austria, France, and Germany as benchmarks. Financial development is strongly associated with sustainable finance across the sample as a whole, but the association largely reflects the gap between the region and the benchmark countries rather than variation within it. Within CEE,

corporate bond market depth is the only financial structure indicator that retains a significant association, while overall financial depth and sovereign bond market activity do not, and clusters that differ clearly in financial development record almost identical levels of financing. Institutional engagement alone is likewise insufficient to explain cross-country differences, and multilateral development banks finance most where private channels are shallowest, consistent with a market-building role. The findings point to the development of domestic corporate debt markets rather than to financial deepening in general.

Keywords: Central and Eastern Europe; financial system structure; green finance; green and sustainability bonds; multilateral development banks

JEL Codes: G21, G23, Q56, F36, O16

Lehman vagy dotcom? Az MI buborék strukturális kockázatai

Lehman or Dot-Com? Structural Risks of the AI Bubble

Dr. PÓRA András PhD

egyetemi adjunktus (*Assistant Professor*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdálkodástudományi Kar, Budapest
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economic and Social Sciences*)

pora.andras@gtk.bme.hu

Absztrakt:

A szakirodalom a pénzügyi buborékokat alapvetően két típusba sorolja: a saját tőke alapú, technológiai fókuszú „hasznos”, valamint a hitelezésre épülő, reálgazdasági pusztítást okozó „haszontalan” buborékokra. Míg a dotcom-lufit az előbbihez soroljuk, addig a 2008-09-es pénzügyi válságot az utóbbi tipikus példjaként tartjuk számon. A tanulmány a jelenlegi mesterséges intelligencia (MI) körüli piaci folyamatokat vizsgálja, feltéve a kérdést: dotcom-típusú termelékeny tőkekoncentrációról vagy Lehman-jellegű szisztematikus kockázatról van-e szó? A közvélekedéssel ellentétben – amely tiszta tech-buborékként kezeli – a kutatás kimutatja a növekvő adósságállomány és a hyperscaler szereplők közötti körbefinanszírozási struktúrák jelenlétét. A tanulmány szerint az MI-piac egy új, hibrid buborék formáját ölti. A dolgozat az elméleti keretek áttekintése után besorolja a jelenlegi piaci struktúrát, majd részletezi annak potenciális makrogazdasági és pénzügyi utóhatásait.

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, pénzügyi buborék, dotcom-válság, Lehman-válság, hibrid buborék

JEL-kódok: G01, G12, O33, E44, G32

Abstract:

Academic literature fundamentally categorizes financial bubbles into two types: equity-based, technology-focused "productive" bubbles, and credit-driven "unproductive" bubbles that cause real economic destruction. While the dot-com bubble is classified as the former, the 2008–09 financial crisis is regarded as a typical example of the latter. This study examines the current market processes surrounding artificial intelligence (AI), raising the question: Are we dealing with a dot-com-style productive capital concentration or a Lehman-like systemic risk? Contrary to public perception—which treats it as a pure tech bubble—the research demonstrates growing debt and circular financing structures among hyperscaler actors. According to the study, the AI market is a novel hybrid bubble. After reviewing the theoretical frameworks, the paper classifies the current market structure and then details its potential macroeconomic and financial aftermaths.

Keywords: artificial intelligence, financial bubble, dot-com crash, Lehman crisis, hybrid bubble

JEL Codes: G01, G12, O33, E44, G32

Stratégiai információ a digitális pénzügyi piacokon

Strategic Information in Digital Financial Markets

Prof. Dr. KÓCZY Á. László DSc

egyetemi tanár, igazgató, az MTA doktora (*Professor, director, D.Sc.*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economics and Social Sciences*)

koczy.laszlo@gtk.bme.hu

Absztrakt:

A pénzügyi piacokon az információ nem egyszerűen adott a befektetők számára: a piaci szereplők maguk hoznak stratégiai döntéseket arról, hogy szereznek-e információt, milyen pontosságú információt választanak, milyen intenzíven kereskednek annak birtokában, illetve mit következtetnek ki mások piaci döntéseiből. Bemutatjuk ezeket a mechanizmusokat a bennfentes kereskedés, az endogén információszerzés és a magasabb rendű várakozások modelljei keretében. Különös figyelmet kapnak azok a helyzetek, amelyekben az információ megszerzése költséges, pontossága változó, illetve maga a piaci ár is információt közvetít. A digitalizáció és a FinTech-technológiák egyszerre változtatják meg az információ költségét és minőségét, ezért az egyensúlyi ösztönzőkre gyakorolt hatásuk nem feltétlenül magától értetődő. A jobb vagy olcsóbb információ nem feltétlenül vezet automatikusan informatívabb vagy hatékonyabb piacokhoz, mivel a befektetők ehhez igazítják információszerzési és kereskedési stratégiáikat. Ez jól szemlélteti, hogyan segíthet a játékelméleti megközelítés e kölcsönhatások megértésében a mindinkább adatintenzív pénzügyi piacokon.

Kulcsszavak: információszerzés; aszimmetrikus információ; játékelmélet; FinTech

JEL-kódok: D82; G14; C72; O33

Abstract:

Information in financial markets is not simply an exogenous input available to investors: market participants make strategic decisions about whether to acquire information, how precise that information should be, how aggressively to trade on it, and how much can be inferred from others' actions. We consider models of informed trading, endogenous information acquisition and higher-order beliefs to illustrate these mechanisms. Particular attention is given to environments in which information is costly, varies in precision, or is partly revealed through market prices. Digitalisation and FinTech technologies alter both the cost and quality of information and can therefore change equilibrium incentives in non-obvious ways. Better or cheaper information need not mechanically translate into more informative or more efficient markets, as investors may adjust their information acquisition and trading strategies in response. We highlight how game-theoretic reasoning can help understand these interactions in increasingly data-intensive financial markets.

Keywords: information acquisition; asymmetric information; game theory; FinTech

JEL Codes: D82; G14; C72; O33

Új kihívások a vállalatértékelésben a fenntartható és digitális pénzügyek korában

New Challenges for Company Valuation in the Age of Sustainable and Digital Finance

SEREG Nikolett

egyetemi tanársegéd (*Assistant Lecturer*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economic and Social Sciences*)

sereg.nikolett@gtk.bme.hu

Absztrakt:

A digitális technológiák gyors terjedése és a fenntarthatósági szempontok növekvő jelentősége alapvetően alakítja át a vállalati értékteremtés mozgatórugóit. A hagyományos vállalatértékelési modellek olyan gazdasági környezetben születtek, ahol a tárgyi eszközök, a fizikai tőke és a múltbeli pénzügyi teljesítmény játszották a meghatározó szerepet. Napjainkban azonban az adatvezérelt üzleti modellek, a mesterséges intelligencia, a digitális platformok, valamint a környezeti, társadalmi és vállalatiirányítási (ESG) tényezők előretörése egyre inkább megkérdőjelezi a hagyományos értékelési megközelítések alapfeltevéseit. A tanulmány azt vizsgálja, hogy a digitalizáció és a fenntarthatóság miként formálja át a vállalati érték meghatározó tényezőit, valamint azt, hogy a hagyományos, számviteli információkra épülő értékelési módszerek mennyiben képesek megragadni ezeket az új versenyelőny-forrásokat. Kiemelt figyelmet kapnak az immateriális javak, különösen a saját tulajdonú adatok, a digitális ökoszisztémák, a technológiai képességek és az ESG-hez kapcsolódó beruházások, amelyek jelentős gazdasági értéket teremthetnek, miközben csak részben jelennek meg a pénzügyi kimutatásokban. A kutatás célja a hagyományos vállalatértékelési módszerek korlátainak feltárása, valamint olyan lehetséges irányok azonosítása, amelyek révén az új értékteremtő tényezők integrálhatók az értékelési gyakorlatba.

Kulcsszavak: vállalatértékelés, fenntartható pénzügyek, digitális pénzügyek, ESG, immateriális javak, digitális transzformáció

JEL-kódok: G32, L86, M41, O33, Q56

Abstract:

The rapid diffusion of digital technologies and the growing importance of sustainability considerations are fundamentally transforming the drivers of corporate value creation. Traditional valuation models were developed in an economic environment where tangible assets, physical capital, and historical financial performance played a dominant role. However, the rise of data-driven business models, artificial intelligence, digital platforms, and environmental, social, and governance (ESG) factors increasingly challenge the assumptions underlying conventional valuation approaches. This study examines how digitalization and sustainability reshape the determinants of firm value and investigates whether traditional accounting-based valuation methods adequately capture these new sources of competitive advantage. Particular attention is given to the role of intangible assets, including proprietary data, digital ecosystems, technological capabilities, and ESG-related investments, which may create significant economic value while remaining only partially reflected in financial statements. The research aims to identify the limitations of traditional valuation methods and propose directions for incorporating emerging value drivers into valuation practice.

Keywords: company valuation, sustainable finance, digital finance, ESG, intangible assets, digital transformation

JEL Codes: G32, L86, M41, O33, Q56

Digitális vezetők, pénzügyi bizalom – A közösségi média szerepe a vállalati reputáció és a befektetői környezet kialakításában

Digital Leaders, Financial Confidence – The Role of Social Media in Corporate Reputation and Investor Environment

LOVRANICS Zsanett

PhD-hallgató (*PhD student*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*), Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*István Széchenyi Economics and Management Doctoral School*)

Lovranics.Zsanett@phd.uni-sopron.hu

Absztrakt:

Napjainkra a közösségi média az egyik legalapvetőbb kommunikációs csatornává vált, amely átalakította a vezetői feladatokat, attitűdöket és az ezekhez kapcsolódó eszköztárat. A digitális vezető a vállalat nyilvános képviselőjeként jelenik meg az online térben, ahol kommunikációja a vállalati reputáció és a stakeholder-kapcsolatok alakításán keresztül a pénzügyi és befektetői bizalom szempontjából is relevánssá válhat. A fenntarthatóság korában mindez tovább erősíti a hiteles és tudatos vezetői közösségimédia-kommunikáció jelentőségét. A tanulmány célja annak vizsgálata, hogy a magyar vezetők közösségimédia-kommunikációjában milyen szerepet kap az imázsépítésben, a reputáció és a hitelesség kialakításában, valamint ezek miként kapcsolódhatnak a pénzügyi és befektetői bizalomhoz. A kutatás tíz magyar vezető közösségimédia-kommunikációjának tartalomelemzésére épül. Az eredmények alapján a vezetői kommunikációban az imázsépítés és az információátadás dominál, míg az interakció kisebb szerepet kap. A kutatás nem méri közvetlenül a befektetési döntéseket, eredményei azonban hozzájárulhatnak a digitális vezetői kommunikáció pénzügyi és befektetői bizalom szempontjából történő értelmezéséhez.

Kulcsszavak: digitális vezető, közösségimédia-kommunikáció, online vezetői kommunikáció, vezetői reputáció, vállalati reputáció

JEL-kódok: G11, G41, M12, M14, M31

Abstract:

Nowadays, social media has become one of the most fundamental communication channels, transforming leadership tasks, attitudes, and the tools associated with them. Digital leaders act as public representatives of their companies in the online space, where their communication may also become relevant to financial and investor trust through its role in shaping corporate reputation and stakeholder relationships. In the era of sustainability, these developments further increase the importance of authentic and strategic leadership communication on social media. The aim of the study is to examine the role of image building, reputation, and credibility in the social media communication of Hungarian leaders, and to explore how these factors may be related to financial and investor trust. The research is based on a content analysis of the social media communication of ten Hungarian leaders. The results indicate that image building and information sharing dominate leadership communication, while interaction plays a less significant role. The research does not directly measure investment decisions, however, its findings may contribute to the interpretation of digital leadership communication from the perspective of financial and investor trust.

Keywords: digital leader, social media communication, online leadership-communication, leader reputation, corporate reputation

JEL Codes: G11, G41, M12, M14, M31

A vállalati árvízkitettségtől a hitelnemteljesítésig

From corporate flood exposure to loan default

SZABÓ Miléna

PhD-hallgató, egyetemi tanársegéd (*PhD student, Assistant Lecturer*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economic and Social Sciences*)

szabo.milena.dora@gtk.bme.hu

Dr. habil. BETHLENDI András PhD

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economics and Social Sciences*)

bethlendi.andras@gtk.bme.hu

Absztrakt:

A fizikai klímakockázatok közül az árvizek közvetlen vagyoni károkat és működési zavarokat okozhatnak a vállalati szektorban, ami a pénzügyi pozíció gyengülésén keresztül növelheti a hitelnemteljesítés valószínűségét. A hitelállományon keresztül ez a kitettség a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitására is visszahathat. A nemzetközi szakirodalom alapján az árvíz kockázat magasabb finanszírozási költségekkel és szigorúbb hitelezési feltételekkel járhat együtt, a hatások tényleges mértékét azonban érdemben befolyásolja az árvízvédelmi infrastruktúra, az intézményi környezet, valamint a pénzügyi rendszer felkészültsége. Kutatásunk magyar vállalatok pénzügyi, hitelezési és térbeli adatainak összekapcsolására épül. A székhelyek mellett a működési telephelyek koordinátszintű geokódolása a kizárólag székhelyalapú megközelítéshez képest pontosabb kitettségmérést tesz lehetővé. A tanulmány célja annak feltárása, hogy az árvízkitettség miként függ össze a vállalati hitelek nemteljesítésével, valamint kimutathatók-e pénzügyi stabilitási szempontból releváns ágazati vagy földrajzi kockázati koncentrációk.

Kulcsszavak: árvízkitettség, fizikai klímakockázat, vállalati hitelnemteljesítés, geokódolás

JEL-kódok: G21, G32, Q54

Abstract:

Among physical climate risks, floods can cause direct physical damage and operational disruptions in the corporate sector, which may increase the probability of loan default through the deterioration of firms' financial positions. Via corporate credit portfolios, this exposure can also affect the stability of the financial intermediation system. According to the international literature, flood risk may lead to higher financing costs and stricter lending conditions. However, the actual magnitude of these effects is substantially influenced by flood protection infrastructure, the institutional environment, and the preparedness of the financial system. Our research relies on the linking of financial, credit, and spatial data of Hungarian firms. Along with corporate headquarters, coordinate-level geocoding of operational business sites allows for a more accurate measurement of exposure compared to purely headquarters-based approaches. This study aims to explore how flood exposure relates to corporate loan defaults and whether sectoral or geographic risk concentrations relevant to financial stability can be identified.

Keywords: flood exposure, physical climate risk, corporate loan default, geocoding

JEL codes: G21, G32, Q54

A karizma hozama: Transzformatív vezetés és hosszú távú befektetési portfólió menedzsment
The Returns of Charisma: Transformative Leadership and Long-Term Investment Portfolio Management

BOROS Barbara

MA-hallgató (*Master of Arts Student*)

Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Sándor Lámfalussy Faculty of Economics*)

borosbarbara29@gmail.com

Dr. CZIRÁKI Gábor PhD

adjunktus (*Assistant Professor*)

Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Sándor Lámfalussy Faculty of Economics*)

cziraki.gabor@uni-sopron.hu

Absztrakt:

A vezetés és a portfólió menedzsment terén végzett eddigi kutatások a vezetők személyiségéből kiindulva kerestek válaszokat a két terület metszetében felbukkanó kérdésekre. Tanulmányunkban ezzel a tradicionális felfogással szemben a vezetés minőségét helyezzük előtérbe, mint az eredményekért felelős kvalitatív faktort. Jelen tanulmány a transzformatív vezetés és a befektetési portfólió menedzsment teljesítménye közötti kapcsolatot vizsgálja. A vezetéselemélet és a viselkedési pénzügyek metszetében elemezzük, hogyan képes egy inspiráló, intellektuális stimulációt és egyéni odafigyelést alkalmazó vezetői közeg mérsékelni a kognitív torzításokat a befektetési döntéshozatalban. Empirikus eredményeink rámutatnak, hogy a transzformatív vezetői attitűd magasabb portfólió hozamokat eredményez beépülve az egyének befektetési döntéshozatalába. Bizonyítjuk továbbá, hogy a karizmatikus vezetés okozta bizalmi légkör egyedibb portfólió kombinációkat eredményezve képes kiküszöbölni a befektetési döntéshozatalban megbúvó torzításokat. Következtetéseink ösztönzést adhatnak a befektetőknek és tanulságul szolgálhatnak a téma kutatói számára: a transzformációs, avagy karizmatikus vezetés és a befektetési portfólió menedzsment találkozásakor nem csupán pénzügyi, hanem humán értékek is képződnek.

Kulcsszavak: transzformatív vezetés, portfólió menedzsment, viselkedéstan, döntéstámogatás

JEL-kódok: C91, G11, G41, P41

Abstract:

Previous research in the fields of leadership and portfolio management has sought answers to questions arising at the intersection of these two areas by focusing on the personalities of leaders. In contrast to this traditional approach, our study emphasizes the quality of leadership as the qualitative factor responsible for results. This study examines the relationship between transformational leadership and investment portfolio management performance. At the intersection of leadership theory and behavioral finance, we analyze how a leadership environment that provides inspiration, intellectual stimulation, and individual attention can mitigate cognitive biases in investment decision-making. Our empirical results show that a transformational leadership style leads to higher portfolio returns when integrated into individuals' investment decision-making. We further demonstrate that the atmosphere of trust fostered by charismatic leadership leads to more unique portfolio combinations, thereby eliminating the biases inherent in investment decision-making. Our conclusions may provide

encouragement to investors and serve as a lesson for researchers in this field: when transformational – or charismatic – leadership intersects with investment portfolio management, not only financial but also human values are created.

Keywords: transformational leadership, portfolio management, behavioral science, decision support

JEL Codes: C91, G11, G41, P41

A családi adókedvezmény háztartáson belüli optimális megosztásának matematikai modellje és a valós döntési mintázatok vizsgálata

A Mathematical Model for the Optimal Intra-Household Allocation of the Family Tax Allowance and an Analysis of Real-World Decision Patterns

DOMOSZLAI Dorina

PhD-hallgató, tudományos segédmunkatárs (*PhD student, Research Assistant*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economic and Social Sciences*)

dorina.domoszlai44@gmail.com

Absztrakt:

A tanulmány a családi adókedvezmény háztartáson belüli matematikailag optimális megosztását és a magyar háztartások tényleges döntési mintázatait vizsgálja a növekvő adórendszeri komplexitás tükrében. A kutatás egy kétlépcsős optimalizációs modellt dolgoz ki, amely a hazai intézményi korlátokat és adójóváírási szabályokat követve elsőként a háztartás nettó jövedelmét, majd a visszaigényelhető személyi jövedelemadó összegét maximalizálja. A modell gyakorlati relevanciáját a 2024. évi személyijövedelemadó-bevallások tisztított adatbázisán teszteltem, a döntéseket befolyásoló tényezőket pedig logisztikus regresszióval elemeztem. Az empirikus eredmények alapján a háztartások közel fele nem optimális döntést hoz, amely jelentősen befolyásolja a háztartások rendelkezésre álló jövedelmét. Az optimalizálás esélyét az adómentesség és az öngondoskodási kedvezmények növelik, míg a tágabb kedvezménykeret mérsékli. A háztartás jövedelme, valamint a lakóhely sajátossága nincs jelentős hatással az optimalizálás tényére. A racionálisnak tűnő választások hátterében sokszor nem tudatos kalkuláció, hanem leegyszerűsítő heurisztikák és triviális döntési helyzetek állnak.

Kulcsszavak: személyi jövedelemadó, családi adókedvezmény, háztartási döntések, kétlépcsős optimalizáció, heurisztikák

JEL-kódok: H24, H31, D14, C61, D91

Abstract:

This study examines the mathematically optimal intra-household allocation of the family tax allowance and the actual decision patterns of Hungarian households in light of the increasing complexity of the tax system. The research develops a two-stage optimization model that incorporates domestic institutional constraints and tax credit rules to first maximize net household income and subsequently the amount of refundable personal income tax. The practical relevance of the model is tested on a cleaned database of the 2024 personal income tax returns, and the determinants influencing these decisions are analyzed using logistic regression. Based on the empirical findings, nearly half of the households make suboptimal decisions, which significantly affects household disposable income. The likelihood of optimization is positively influenced by tax exemption and the utilization of tax refunds for voluntary pension and health fund contributions, whereas a larger total available allowance diminishes it. Household income and place of residence have no significant effect on the occurrence of optimization. Behind seemingly rational choices often lies not conscious calculation, but rather simplifying heuristics and trivial decision situations.

Keywords: personal income tax, family tax allowance, household decision-making, two-stage optimization, heuristics

JEL Codes: H24, H31, D14, C61, D91

Az infláció mérésének digitális vetületei

Az infláció mérésének digitális vetületei

KASZA Sándor

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*), Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*István Széchenyi Economics and Management Doctoral School*)

GTOOIA@uni-sopron.hu

Prof. Dr. VARGA József PhD

egyetemi tanár (*Full Professor*)

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (*Hungarian University of Agriculture and Life Sciences*), Budapesti Corvinus Egyetem (*Corvinus University of Budapest*)

jozsef.varga@uni-corvinus.hu

Absztrakt:

A tanulmány a hagyományos magyar gyártók termékeinek 2024–2026 között bekövetkező kiszoruláscsökkenését vizsgálja. A kutatás középpontjában a termékek tömegének változása áll: a vizsgálat a kiszoruláscsökkenés előtti és utáni terméktömegek összevetésére épül. A cél annak bemutatása, hogy a vizsgált időszakban a hagyományos magyar gyártók termékeinél milyen mértékű súlycsökkenés figyelhető meg. A megközelítés a termékszintű kiszorulásváltozásokat egységesen, a tömegváltozásán keresztül értelmezi. A kutatás ezáltal a zsugorinfláció magyarországi megjelenésének egy jól körülhatárolható részterületét, a hagyományos magyar gyártók termékeinek mennyiségi csökkenését vizsgálja.

Kulcsszavak: inflációmérés; zsugorinfláció; magyar gyártók; kiszoruláscsökkenés; terméktömeg

JEL-kódok: E31; C43; L60

Abstract:

The study examines package-size reductions in products of traditional Hungarian manufacturers between 2024 and 2026. The research focuses exclusively on changes in product weight by comparing package weights before and after the reduction. Its objective is to present the extent of weight reduction observed in products of traditional Hungarian manufacturers during the period under review. The approach interprets product-level package changes consistently through changes in weight. The research therefore examines a clearly defined aspect of shrinkflation in Hungary: the quantitative reduction of products manufactured by traditional Hungarian producers.

Keywords: inflation measurement; shrinkflation; Hungarian manufacturers; package-size reduction; product weight

JEL codes: E31; C43; L60

Belső ellenőrzési kihívások és nyitott kérdések a hazai gyakorlatban

Internal audit challenges and open issues in domestic practice

Dr. KOVÁCS Tamás PhD

egyetemi adjunktus (*Assistant Professor*)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
(*Budapest University of Technology and Economics Faculty of Economic and Social Sciences*)

kovacs.tamas@gtk.bme.hu

Absztrakt:

A belső ellenőrzés feladatköre a gyorsan változó, egymással összefüggő kockázatok korában tovább bővült, ahol a fő célkitűzés a szervezeti ellenállóképesség proaktív támogatása. A legfrissebb nemzetközi felmérések alapján a kiberbiztonság és az adatbiztonság jelenti a legfőbb fenyegetést a szervezetek számára. Ezt szorosan követi a mesterséges intelligencia térnyeréséből fakadó digitális diszrupció, valamint a makrogazdasági és geopolitikai bizonytalanság. Jelen tanulmány célja ezen globális trendek és az új globális standardok hazai gyakorlatra gyakorolt hatásainak feltárása. A tanulmány kitér a szervezeti kultúra és az etikai intézményrendszerek vizsgálatára, a beszállítói láncok információbiztonsági kontrolljaira, illetve az AI által támogatott csalások és kriminális trendek felismerésére. Az eredmények rávilágítanak, hogy a hagyományos, rugalmatlan éves ellenőrzési tervek helyett egyre inkább dinamikus, agilis kockázatértékelésre van szükség. A belső ellenőrzés csak független, stratégiai előrelátást és tanácsadói támogatást nyújtó funkcióként képes hatékonyan segíteni a felsővezetők döntéshozatalát és a szervezet túlélését.

Kulcsszavak: belső ellenőrzés, szervezeti ellenállóképesség, kiberbiztonság, mesterséges intelligencia, új globális standardok

JEL-kódok: M42, M48, O33, G32

Abstract:

The role of internal audit has further expanded in the era of rapidly changing and interconnected risks, where the primary objective is to proactively support organizational resilience. According to the latest international surveys, cybersecurity and data security pose the greatest threats to organizations. This is closely followed by digital disruption driven by the rise of artificial intelligence, as well as macroeconomic and geopolitical uncertainty. The aim of this study is to explore the impacts of these global trends and the new Global Standards on domestic practice. The study addresses the examination of organizational culture and ethical frameworks, information security controls within supply chains, and the identification of AI-enabled fraud and criminal trends. The results highlight that traditional, inflexible annual audit plans must increasingly be replaced by dynamic and agile risk assessments. Internal audit can only effectively support board decision-making and organizational survival if it operates as an independent function providing strategic foresight and advisory support.

Keywords: internal audit, organizational resilience, cybersecurity, artificial intelligence, new Global Standards

JEL Codes: M42, M48, O33, G32

2. SZEKCIÓ ÖSSZEFOGLALÓI

Greenwashing az ESG-jelentésekben – befektetői és könyvvizsgálói felismerési lehetőségek a digitalizáció korában

Greenwashing in ESG reporting – opportunities for investors and auditors to recognize it in the age of digitalization

SZARVAS Anita

mesteroktató (*Instructor*)

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (*Eszterházy Károly Catholic University - Faculty of Economics and Social Science*)

szarvas.anita@uni-eszterhazy.hu

Absztrakt:

Az ESG-jelentéstétel szabályozásának fejlődése jelentősen növelte a vállalkozások által közzétett fenntarthatósági információk mennyiségét és gazdasági jelentőségét. A szabályozás azonban nem garantálja a közzétett adatok minőségét és megbízhatóságát. A fenntarthatósági jelentés lehetőséget ad a szelektív közlésre, vagyis a tényleges teljesítmény és a kommunikáció közötti eltérés kialakulására. Így a kialakult greenwashing jelenség az ESG információk meghatározó hitelességi kockázatává vált. A tanulmány célja a greenwashing fogalmi és elméleti hátterének, kialakulásának, megjelenési formáinak és gazdasági következményeinek bemutatása, továbbá azon módszerek és elemzési technikák rendszerezése, amelyek segítségével a greenwashing kockázata befektetői és könyvvizsgálói szempontból azonosítható. A vizsgálat külön figyelmet fordít a digitalizáció és a mesterséges intelligencia által kínált új felismerési lehetőségekre. A hipotézis miszerint a greenwashing kiszűrhető és számszerűsíthető igazolható. A befektetők elsősorban a nyilvánosan hozzáférhető információk összehasonlítására támaszkodhatnak. A könyvvizsgáló ennél szélesebb bizonyítéki kör alapján tud bizonyosságot szerezni az esetleges greenwashing tevékenységről. A greenwashing felismerésének egyik legnagyobb korlátja ugyanakkor a teljesség vizsgálata.

Kulcsszavak: ESG, fenntarthatóság, greenwashing, zöldre mosás

JEL-kódok: L51, M14, M42

Abstract:

The development of ESG reporting regulations has significantly increased the amount and economic significance of sustainability information disclosed by companies. However, the regulation does not guarantee the quality and reliability of the reported data. Sustainability reporting provides an opportunity for selective disclosure, i.e. the development of a discrepancy between actual performance and communication. Thus, the emerging greenwashing phenomenon has become a determining credibility risk for ESG information. The aim of the study is to present the conceptual and theoretical background, development, forms of manifestation and economic consequences of greenwashing, as well as to show the methods and analytical techniques with which the risk of greenwashing can be identified from an investor and from an auditor perspective. The study pays special attention to the new detection opportunities offered by digitalization and AI. The hypothesis that greenwashing can be found and quantified can be proven. Investors can primarily rely on comparing publicly available information. The auditor can obtain assurance about possible greenwashing based on a broader range of evidence. However, one of the biggest limitations in detecting greenwashing is the examination of completeness.

Keywords: ESG reports, sustainability, greenwashing

JEL Codes: L51, M14, M42

A víz értéke a digitális korban – A digitalizáció szerepe a fenntartható vízfogyasztásban és annak pénzügyi hatásai

The Value of Water in the Digital Age – The Role of Digitalisation in Sustainable Water Consumption and Its Financial Implications

Dr. NÉMETH Nikolett PhD

egyetemi adjunktus (*Assistant Professor*)

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (*Eszterházy Károly Catholic University - Faculty of Economics and Social Science*)

nemeth.nikolett@uni-eszterhazy.hu

Absztrakt:

A klímaváltozással összefüggő aszályok és vízhiány egyre inkább ráirányítják a figyelmet a vízre mint korlátozott és jelentős gazdasági értéket képviselő erőforrásra. A 2026-ban Európában és Magyarországon tapasztalható aszályhelyzet különösen aktuálissá teszi a vízfelhasználás hatékonyságának és fenntarthatóságának kérdését. A tanulmány célja annak vizsgálata, hogy a digitalizáció milyen módon járulhat hozzá a fenntarthatóbb vízfogyasztáshoz, és ennek milyen pénzügyi hatásai lehetnek a fogyasztók, a vízszolgáltatók és tágabb értelemben a társadalom számára. A kutatás középpontjában a digitális vízmérők, a valós idejű fogyasztási adatok, a szivárgásérzékelés és a digitális fogyasztói visszajelzések szerepe áll. A feltáró jellegű, kvalitatív vizsgálat félig strukturált mélyinterjúk segítségével vizsgálja a fogyasztók vízhasználati szokásait, a vízfogyasztás pénzügyi költségének érzékelését, az aszály és vízhiány megítélését, valamint a digitális vízmérési megoldások elfogadottságát. A tanulmány rámutat arra, hogy a víztakarékossággal kapcsolatos általános fogyasztói tudatosság önmagában nem feltétlenül jár együtt a saját vízfogyasztás pontos ismeretével, ugyanakkor a digitális és pénzügyi visszacsatolás együttes alkalmazása elősegítheti a tudatosabb és fenntarthatóbb fogyasztói döntéseket.

Kulcsszavak: digitalizáció; vízfogyasztás; fenntarthatóság; fogyasztói magatartás; vízgazdálkodás

JEL-kódok: Q25; Q54; D12; O33; Q01

Abstract:

Droughts and water scarcity associated with climate change are increasingly drawing attention to water as a limited resource with significant economic value. The drought conditions experienced in Europe and Hungary in 2026 make the efficiency and sustainability of water use particularly relevant. The aim of this study is to examine how digitalisation can contribute to more sustainable water consumption and what financial implications it may have for consumers, water service providers and society more broadly. The research focuses on the role of digital water meters, real-time consumption data, leak detection and digital consumer feedback. The exploratory qualitative study will use semi-structured in-depth interviews to examine consumers' water-use habits, their perception of the financial costs of water consumption, their views on drought and water scarcity, and their acceptance of digital water measurement solutions. The study highlights that general consumer awareness of water conservation does not necessarily coincide with an accurate understanding of individual water consumption. At the same time, the combined use of digital feedback and financial information may contribute to more conscious and sustainable consumer decision-making.

Keywords: digitalisation; water consumption; sustainability; consumer behaviour; water management

JEL Codes: Q25; Q54; D12; O33; Q01

Automatizált folyamatok, emberi döntések, avagy a digitalizáció határai a controllingban
Automated Processes, Human Decisions – The Boundaries of Digitalisation in Controlling

BERKES-KISIVÁN Nikola

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*), Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*István Széchenyi Economics and Management Doctoral School*)

nikola.kisivan@gmail.com

Dr. SZÓKA Károly PhD

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*)

szoka.karoly@uni-sopron.hu

Absztrakt:

A digitális technológiák fejlődése lehetővé teszi a controllingfolyamatok egyre szélesebb körű automatizálását, a gyakorlatban azonban továbbra is jelentős manuális munkavégzés maradhat fenn. Jelen írás egy tágabb kutatás elméleti megalapozását szolgálja. Célja annak vizsgálata, hogy a digitalizáció hogyan alakítja át a controllingfolyamatokat és a controller szerepét, valamint hogyan különíthető el az elkerülhető manualitás az indokolt emberi közreműködéstől. A célzott tematikus szakirodalmi áttekintés magyar és angol nyelvű tudományos publikációk eredményeit rendszerezi. Az áttekintés alapján a digitalizáció a technológia mellett a folyamatokat, az adatokat, a kompetenciákat és a szervezeti szerepeket is érinti. A szakirodalmi áttekintés eredményeként az ismétlődő, szabályalapú műveletek emberi végrehajtása elkerülhető manualitásként, míg az értelmezést, szakmai mérlegelést és felelősségvállalást igénylő feladatok indokolt emberi közreműködésként azonosíthatók. Az eredmények arra is rámutatnak, hogy az automatizálás kapacitást szabadíthat fel; ennek döntéstámogató hasznosulása azonban a szervezeti feltételektől és a rendelkezésre álló kompetenciáktól is függ. Az eredményekre épülő kutatási kérdések, előzetes hipotézisek és fogalmi modell a későbbi empirikus vizsgálatot alapozzák meg; a szabályozott pénzügyi környezet hatása feltárandó kérdésként jelenik meg.

Kulcsszavak: controlling digitalizációja; automatizáció; manualitás; döntéstámogatás; szabályozott pénzügyi környezet

JEL-kódok: M41; M15; G28; O33

Abstract:

The development of digital technologies enables the increasing automation of controlling processes, yet substantial manual work may persist in practice. This paper provides the theoretical foundation for a broader research project. It examines how digitalisation transforms controlling processes and the controller's role, and how avoidable manual work can be distinguished from justified human involvement. The targeted thematic literature review synthesises findings from Hungarian- and English-language academic publications. The review indicates that digitalisation affects not only technology but also processes, data, competences and organisational roles. The literature review identifies the human performance of repetitive, rule-based activities as avoidable manual work, while tasks requiring interpretation,

professional judgement and accountability are classified as justified human involvement. The findings also indicate that automation can release capacity, but whether this capacity is effectively used for decision support depends on organisational conditions and the competences available. The resulting research questions, preliminary hypotheses and conceptual model provide a foundation for later empirical research, while the influence of the regulated financial environment remains an exploratory issue.

Keywords: controlling digitalisation; automation; manual work; decision support; regulated financial environment

JEL Codes: M41; M15; G28; O33

Digitális eszközök hatása a pénzügyi bevonódásra

Impact of digital tools on financial inclusion

KOVÁCS-SZAMOSI Rita

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi kar (*University of Pécs Faculty of Business and Economics*)

kovacs-szamosi.rita@ktk.pte.hu

Absztrakt:

Tanulmányomban arra keresem a választ, hogy hogyan hat a digitalizáció a pénzügyi bevonódásra. A pénzügyi bevonódás olyan csoportoknak a formális pénzügyi rendszerhez való csatlakozását jelenti, akik korábban teljesen kiszorultak (unbanked) vagy bizonyos pénzügyi szolgáltatásokhoz nem fértek hozzá (underbanked). A digitális pénzügyek és fintech megoldások a költségek csökkentése és a fizikai korlátok áthidalása által nagyban hozzájárultak ezen személyek csatlakozási lehetőségének növeléséhez. A tanulmány célja, hogy megmutassa az internet elérhetősége, az internethasználati készségek, az okostelefonnal rendelkezés és egyéb tényezők hogyan hatnak a pénzügyi bevonódásra, melyet a bankszámlával, hitellel és megtakarítással való rendelkezés alapján mérünk.

Kulcsszavak: pénzügyi bevonódás, pénzügyi kirekesztődés, digitális pénzügyek, internet használat, okostelefon használat

JEL-kódok: G53, C38, D12, G41, O33

Abstract:

In my study, I seek to answer the question of how digitalization affects financial inclusion. Financial inclusion refers to the integration into the formal financial system of groups that were previously completely excluded (unbanked) or lacked access to certain financial services (underbanked). Digital finance and fintech solutions have greatly contributed to increasing these individuals' opportunities for inclusion by reducing costs and overcoming physical barriers. The aim of the study is to show how internet access, internet usage skills, smartphone ownership, and other factors affect financial inclusion, which we measure based on having a bank account, access to credit, and savings.

Keywords: financial inclusion, financial exclusion, digital finance, internet use, smartphone use

JEL Codes: G53, C38, D12, G41, O33

Digitális nyomonkövetés és szabályozási bizonytalanság az erdőgazdálkodásban

Digital Traceability and Regulatory Uncertainty in Forest Management

Dr. DIÓSSI Katalin PhD

adjunktus (Assistant Professor)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics)

diossi.katalin@uni-sopron.hu

Absztrakt:

A tanulmány azt vizsgálja, hogy az Európai Unió erdőirtásmentes termékekről szóló rendeletére (EUDR) történő felkészülés miként alakítja az erdőgazdaságok digitális nyomonkövetési, adatkezelési és szervezeti gyakorlatait. A kutatás észak-dunántúli állami és magánszervezetek dokumentált válaszainak, valamint a kapcsolódó szabályozási háttér kvalitatív elemzésére épül. Az eredmények három reakciómintázatot jeleznek: aktív digitális felkészülést, piaci kitettség által vezérelt részleges alkalmazkodást és alacsony észlelt érintettséget. A geolokáció, az elektronikus szállítójegy és az adatkapcsolatok kiépítése nem egyszerű informatikai beszerzésként, hanem új adatminőségi, felelősségi és költségallokációs feladatként jelenik meg. A módosított alkalmazási határidők ugyanakkor kivárási ösztönzőt teremtenek. A tanulmány következtetése szerint az EUDR-megfeleléshez szükséges digitális nyomonkövetés olyan szervezeti képesség, amely a jogi megfelelésen túl a piaci hozzáférést, a folyamatátláthatóságot és a jövőbeni fenntarthatósági adatigények kiszolgálását is támogathatja.

Kulcsszavak: EUDR, digitális nyomonkövetés, erdőgazdálkodás, szabályozási bizonytalanság, fenntarthatósági megfelelés

JEL-kódok: M15, Q23, Q28, Q56

Abstract:

This study examines how preparation for the European Union Deforestation Regulation (EUDR) shapes digital traceability, data management and organisational practices in forestry organisations. It applies directed qualitative content analysis to documented responses from public and private organisations operating in Western Hungary and to related legal documents. The findings indicate three response patterns: active digital preparation, market-exposure-driven partial adaptation and low perceived exposure. Geolocation, electronic transport documentation and data integration emerge not merely as information technology investments but as new tasks of data quality, accountability and cost allocation. Changes to the application deadlines, however, encourage postponement. The study concludes that EUDR-related digital traceability should be treated as an organisational capability that can support market access, process transparency and future sustainability data requirements beyond formal compliance.

Keywords: EUDR, digital traceability, forestry, regulatory uncertainty, sustainability compliance

JEL Codes: M15, Q23, Q28, Q56

Speciális számviteli és kontrolling feladatok a közfinanszírozott állami egészségügyi intézményekben

Solutions of special accounting and controlling problems in the institutes of public financed healthcare system

CSALA Elvira

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Nemzeti Közszoigálati Egyetem, Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola (*Ludovika University of Public Service, Doctoral School of Public Administration Sciences*)

csala.elvira@gmail.com

dr. CSEH Balázs

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Nemzeti Közszoigálati Egyetem, Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola (*Ludovika University of Public Service, Doctoral School of Public Administration Sciences*)

cseh.balazs1990@gmail.com

Absztrakt:

Magyarországon az állami egészségügyi ellátórendszer gazdálkodásában jelentős változás ment végbe az elmúlt évtizedben. Az egymást követő különböző válságokra adott válaszok és az egészségügyi ágazat, annak teljesítménye mérését lehetővé tevő módszerek, technikai megoldások ugrásszerű fejlődése paradigmaváltáshoz vezettek. Míg korábban ez nem volt jellemző, mostanra előtérbe került a valós költségeken alapuló finanszírozás és az átlátható és hatékony kórházi gazdálkodás követelménye, amely elősegítheti a jövőben a fenntartható működés elérését és jelentős szerepe van a kórházi adósság újratermelődésének megakadályozásában, az évenkénti konszolidáció elkerülésében. A tanulmányom az általános helyzetelemzésen túl néhány speciális számviteli kérdéssel foglalkozik és bemutatja a kontrolling tevékenység megnövekedett szerepét az állami fenntartású kórházak és egészségügyi intézmények vezetői döntéshozatalában.

Kulcsszavak: egészségügyi ellátó rendszer, tartozásállomány, költségvetési intézmény, válság, közfinanszírozás

JEL-kódok: F68, H12, H51, I15, I1

Abstract:

A significant change has taken place in the management of the public healthcare system in Hungary in the past decade. The responses to successive crises and the rapid development of the healthcare sector, methods and technical solutions enabling the measurement of its performance have led to a paradigm shift. While this was not typical before, the requirement of financing based on real costs and transparent and efficient hospital management has now come to the fore, which can help achieve sustainable operation in the future and has a significant role in preventing the reproduction of hospital debt and avoiding annual consolidation. In addition to the general situation analysis, my study deals with some special accounting issues and presents the increased role of controlling activity in management decision-making in the public financed hospitals and healthcare institutions.

Keywords: health care system, debt stock, budgetary institution, crisis, finance of public service

JEL Codes: F68, H12, H51, I15, I18

A körkörös gazdaság finanszírozása és költségvetési ösztönzői, a holland modell elemzése
Financing the Transition to a Circular Economy - Fiscal Policy and Budgetary Instruments in the Netherlands

KALCSÚ Zoltán

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*), Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*István Széchenyi Economics and Management Doctoral School*)

zoltan.kalcsu@gmail.com

Dr. BEDNÁRIK Éva PhD

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*)

bednarik.eva@uni-sopron.hu

Absztrakt:

A körforgásos gazdaságra való áttérés nem pusztán környezeti és technológiai kihívás, hanem egyre fontosabb kérdéssé válik a közpénzügyek és a költségvetési politika terén. Ez a tanulmány azt vizsgálja, hogy Hollandia, mint a körforgásos gazdaságra való áttérés egyik európai élharcosa, hogyan használja fel a költségvetési, fiskális és pénzügyi eszközöket a lineárisról a körforgásos gazdasági modellre való áttérés elősegítésére. A kutatás elemzi a holland körforgásos gazdaságra vonatkozó stratégia és a fiskális kormányzati politika kapcsolatát, különös tekintettel a kiadásokra, az adókedvezményekre, a környezetvédelmi adókra, a közbeszerzésre, az innovációfinanszírozásra és a magántőke mozgósítását célzó pénzügyi eszközökre. A tanulmány másodlagos statisztikai adatok, holland kormányzati politika és költségvetési dokumentumok, valamint a körforgás felé tett előrehaladást mérő mutatók összehasonlító elemzésén alapul. A kutatás központi kérdése az, hogy a holland költségvetési politika mennyiben képes hozzájárulni a környezeti terhek gazdasági költségeinek figyelembevételéhez, a primer nyersanyagok felhasználásának mérsékléséhez és a körkörös üzleti modellek versenyképességének javításához. A tanulmány központi gondolata, hogy a körforgásos átmenet hatékonyságát nem pusztán a közvetlen közkiadások mértéke, hanem a szabályozási, fiskális és pénzügyi eszközök összehangolt alkalmazása is meghatározza. A holland modell elemzése ezért hozzájárulhat annak jobb megértéséhez, hogy a fiskális és költségvetési politika hogyan válhat a körforgásos gazdaságra való áttérés aktív mozgatórugójává, és hogyan szolgálhat átadható szakpolitikai tanulságokkal más európai gazdaságok számára.

Kulcsszavak: körkörös gazdaság; Hollandia; költségvetési politika; közpénzügyek; fiskális ösztönzők; zöld finanszírozás

JEL-kódok: H23, H50, Q56

Abstract:

The transition towards a circular economy is not merely an environmental and technological challenge but is increasingly becoming an important issue of public finance and fiscal policy. This study aims to examine how the Netherlands, as one of the European frontrunners in the transition towards a circular economy, uses budgetary, fiscal and financial instruments to facilitate the transformation from a linear to a circular economic model. The research analyses the relationship between the Dutch circular economy strategy and fiscal policy, with particular attention to

government expenditure, tax incentives, environmental taxation, public procurement, innovation financing and financial instruments designed to mobilise private capital. The study is based on the comparative analysis of secondary statistical data, Dutch government policy and budgetary documents, and indicators measuring progress towards circularity. The central question of the research is to what extent Dutch fiscal policy can contribute to the consideration of the economic costs of environmental externalities, the reduction of the use of primary raw materials and the improvement of the competitiveness of circular business models. The important idea that the effectiveness of the circular transition is determined not merely by the volume of direct public expenditure but by the coordinated application of regulatory, fiscal and financial instruments. The analysis of the Dutch model may therefore contribute to a better understanding of how fiscal and budgetary policy can become an active driver of the transition towards a circular economy and provide transferable policy lessons for other European economies.

Keywords: circular economy; Netherlands; fiscal policy; public finance; fiscal incentives; circular transition, green finance;

JEL Classification: H23, H50, Q56

3. SZEKCIÓ ÖSSZEFOGLALÓI

Az IFRS-ekre történő áttérés hatásának vizsgálata Monte Carlo-szimulációval

Data-Driven Application of Monte Carlo Simulation in Examining the Transition to IFRS

BÍRÓ Bence

hallgató (*Student*)

Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar (*University of Debrecen, Faculty of Economics and Business*)

bencebiro02@gmail.com

Dr. SZEKERES Alexandra PhD

egyetemi adjunktus (*Assistant Professor*)

Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar (*University of Debrecen, Faculty of Economics and Business*)

szekeres.alexandra@econ.unideb.hu

Absztrakt:

Napjainkban egyre nagyobb jelentőséggel bírnak a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok, vagyis az IFRS-ek Magyarországon. Számtalan olyan céggel találkozhatunk az üzleti életben, akik ma már a nemzetközi szabályozás alapján készítik beszámolójukat. A kutatómunka során alkalmazott módszertannak a véletlen mintavételen alapuló Monte Carlo-szimulációt választottam, amely alkalmazása mellett 10.000 db szimulációt hajtottam végre. Tanulmányom célja, hogy korábban már a nemzetközi szabályozásra áttért vállalkozások adatai alapján predikciót készíthessek arra vonatkozóan, hogy egy gyártással, termeléssel; egy kereskedelemmel és egy szolgáltatással foglalkozó vállalat esetében az eredménykimutatásban milyen változások lennének tapasztalhatóak az IFRS-ekre történő áttérés során. Kiemelt figyelmet szenteltem az árbevételben, az EBIT-hányadban és az EBITDA-hányadban, valamint az adózott ROS mutatóban bekövetkezett változásoknak. Három Magyarországon közismert vállalkozás adatait használtam példaként. Az egyik vállalat az ország első számú táplálékkiegészítő-gyártója, a BioTechUSA Kft., a kereskedő vállalat az autóalkatrészek egyik elsőszámú forgalmazója, a Bárdi Autó Zrt. és a szolgáltató pedig az ország kiemelkedő logisztikai szolgáltatója, a GLS Hungary Kft.

Kulcsszavak: IFRS, Monte Carlo-szimuláció, áttérés

JEL-kód: M41

Abstract:

Nowadays, International Financial Reporting Standards (IFRS) are gaining increasing importance in Hungary. Numerous companies in the business sector now prepare their financial statements in accordance with these international regulations. For the methodology applied in this research, I selected the Monte Carlo simulation based on random sampling, performing 10,000 simulation runs. The objective of my study is to use data from companies that have previously transitioned to international standards to predict the changes that would occur in the income statement during the IFRS transition for a manufacturing/production company, a trading company, and a service company. Particular attention was paid to changes in revenue, EBIT margin, EBITDA margin, and the net profit margin (ROS) indicator. I used data from three well-known Hungarian enterprises as examples: BioTechUSA Kft., the country's leading dietary supplement manufacturer; Bárdi Autó Zrt., one of the premier distributors of automotive parts representing trading companies; and GLS Hungary Kft., a prominent logistics service provider in the country representing the service sector.

Keywords: IFRS, Monte Carlo-simulation, transition

JEL Code: M41

Támogatásból beruházás – A Közös Agrárpolitika forrásainak hatása a magyar agrárvállalkozások beruházási és finanszírozási döntéseire

From Subsidies to Investment: The Impact of Common Agricultural Policy Funding on the Investment and Financing Decisions of Hungarian Agricultural Enterprises

HOLÁN Balázs

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*), Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*István Széchenyi Economics and Management Doctoral School*)

dz3vov@phd.uni-sopron.hu

Dr. SZÓKA Károly PhD

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*)

szoka.karoly@uni-sopron.hu

Absztrakt:

A mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének fenntartásában és javításában meghatározó szerepet töltenek be a műszaki, technológiai és kapacitásbővítő beruházások. Az agrárberuházások jelentős tőkeigénye miatt ugyanakkor a fejlesztési döntések szorosan összekapcsolódnak a vállalkozások finanszírozási lehetőségeivel. A saját források és a külső finanszírozás mellett ezért kiemelt jelentőséggel bírnak a Közös Agrárpolitika (KAP, az Európai Unió mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási forrásrendszere) keretében elérhető beruházási támogatások, amelyek befolyásolhatják a fejlesztések megvalósulását, időzítését, volumenét és finanszírozási szerkezetét. A tanulmány célja annak vizsgálata, hogy a Közös Agrárpolitika beruházási támogatásai milyen hatást gyakorolnak a magyar mezőgazdasági vállalkozások beruházási és finanszírozási döntéseire. A kutatás különös figyelmet fordít a gép- és technológiai fejlesztésekre, valamint arra, hogy a támogatás mértéke, az önerőigény és a szükséges külső finanszírozás miként befolyásolja a beruházások megvalósíthatóságát. A kutatás kvalitatív módszertanra épül, amely szakirodalmi áttekintést, korábbi hazai és nemzetközi empirikus kutatások eredményeinek feldolgozását, valamint három magyar mezőgazdasági vállalkozással készített mélyinterjút foglal magában. A 2026-ban végzett empirikus vizsgálat az érintett vállalkozások interjút megelőző három évben megvalósított beruházásaira koncentrál. Az interjúk a beruházások célját, volumenét és időzítését, a saját források, a támogatások és a külső finanszírozás szerepét, valamint azt vizsgálják, hogy az egyes fejlesztések támogatás nélkül is megvalósultak volna-e, illetve eltérő időpontban, volumenben vagy műszaki tartalommal valósultak volna meg. A szakirodalmi és korábbi empirikus kutatások eredményei arra utalnak, hogy a beruházási támogatások hatása nem kizárólag új fejlesztések létrejöttében jelentkezik, hanem az egyébként is tervezett beruházások előrehozásában, volumenük növelésében és magasabb műszaki tartalom megvalósításában is szerepet játszhat. A vizsgálatok egyúttal azt mutatják, hogy a támogatások igénybevétele szorosan összekapcsolódik a vállalkozások finanszírozási helyzetével, mivel az önerő- és előfinanszírozási igény miatt a saját források és a külső finanszírozás rendelkezésre állása továbbra is meghatározó tényező a beruházási döntésekben. A tanulmány azt vizsgálja, hogy ezek az összefüggések miként jelennek meg a kiválasztott magyar mezőgazdasági vállalkozások gyakorlatában, és a Közös Agrárpolitika beruházási támogatásai milyen mértékben tekinthetők önálló beruházásösztönző tényezőnek, illetve mennyiben módosítják a vállalkozások már meglévő fejlesztési terveit és finanszírozási struktúráját. A kutatás eredményei hozzájárulhatnak annak jobb

megértéséhez, hogy a támogatási és finanszírozási környezet együttesen miként befolyásolja a magyar mezőgazdaság technológiai megújulását és hosszú távú versenyképességét.

Kulcsszavak: Közös Agrárpolitika, agrárberuházás, beruházási támogatás, agrárfinanszírozás, mezőgazdasági gépberuházás

JEL-kódok: Q14, Q18, G32

Abstract:

Technical, technological, and capacity-expanding investments play a key role in maintaining and improving the competitiveness of agricultural enterprises. Due to the significant capital requirements of agricultural investments, development decisions are closely linked to the financing opportunities available to businesses. In addition to own resources and external financing, investment support available under the Common Agricultural Policy (CAP, the European Union's framework for agricultural and rural development support) is therefore of particular importance, as it may influence the implementation, timing, scale, and financing structure of development projects. The aim of this study is to examine how investment support provided under the Common Agricultural Policy affects the investment and financing decisions of Hungarian agricultural enterprises. Particular attention is paid to machinery and technological developments, as well as to the ways in which the level of support, own-funding requirements, and the need for external financing influence the feasibility of investments. The research is based on a qualitative methodology combining a review of the relevant literature, an analysis of the findings of previous Hungarian and international empirical studies, and in-depth interviews conducted with three Hungarian agricultural enterprises. The empirical research, carried out in 2026, focuses on investments implemented by the selected enterprises during the three years preceding the interviews. The interviews examine the objectives, scale, and timing of investments; the role of own resources, subsidies, and external financing; and whether the individual investments would have been implemented without support, or whether they would have been carried out at a different time, on a different scale, or with different technical specifications. The findings of the literature review and previous empirical studies suggest that the effects of investment support are not limited to generating entirely new developments. Such support may also accelerate investments that had already been planned, increase their scale, or enable the implementation of projects with a higher technological content. Previous studies also indicate that the use of investment support is closely related to the financial position of agricultural enterprises, since own-funding and pre-financing requirements mean that access to internal resources and external financing remains a decisive factor in investment decisions. The study examines how these relationships appear in the practices of the selected Hungarian agricultural enterprises and to what extent investment support under the Common Agricultural Policy can be regarded as an independent driver of investment, as opposed to a factor that modifies existing development plans and financing structures. The results of the research may contribute to a better understanding of how the support and financing environment jointly influence the technological renewal and long-term competitiveness of Hungarian agriculture.

Keywords: Common Agricultural Policy, agricultural investment, investment support, agricultural finance, agricultural machinery investment

JEL codes: Q14, Q18, G32

A Z generáció újfajta elvárásai az adórendszerrel szemben

Generation Z's new expectations of the tax system

Dr. FÜLÖP Katalin PhD

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Nemzeti Köszolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar (*Ludovika University of Public Service, Faculty of Public Governance and International Studies*)

fulop.katalin@uni-nke.hu

Absztrakt:

Az adórendszerek kialakítása csak makrogazdasági, gazdaságelméleti, társadalom- és politikatudományi keretrendszerben értelmezhetők és értékelhetők. A piacgazdaság mainstream szakirodalma régóta olyan egyértelmű elvárásokat fogalmaz meg a hatékony adórendszerrel kapcsolatban, mint az adminisztratív egyszerűség, a semlegesség, a jogbiztonság vagy a hatékony bevételtermelő képesség. Az adópolitika ugyanakkor társadalmi értékválasztást is tükröz, miközben elkerülhetetlen a trade off a társadalmi és gazdasági érdekcsoportok között. Ebben a kontextusban érdekesek a generációs elvárások és azok változásai, melyekhez a gazdaságpolitikának illeszkednie kell. A Z generáció gazdasági attitűdjei több kutatás szerint jelentősen eltérnek a megelőző nemzedéki sajátosságoktól. Néhány sajátosság a vagyoni egyenlőtlenségekkel szembeni intolerancia, a fenntarthatósághoz fűződő elvárások, egyes piacgazdasági jelenségek erőteljes kritikája, de kiemelhető a digitalizációhoz és az innovációhoz fűződő elvárásaik vagy a vállalkozásokkal kapcsolatos attitűdjük egyedisége. Amennyiben a döntéshozók egyaránt figyelembe kívánják venni a generációs elvárásokat és az adórendszerek hatékonyságát is fenn akarják tartani, sőt lehetőség szerint növelni azt, erőteljes változtatásokra lesz szükség. Komoly kihívást jelent a következő évtizedekre a nemzedékváltás miatt bekövetkező társadalmi-politikai elvárások és a stabil, ösztönző és hatékony adórendszer igénye közti egyensúly megtalálása. Az előadás a lehetséges változtatási irányokat kívánja bemutatni és rámutat az ütközőpontokra is, melyek a Z generációs attitűdök egyre erőteljesebb térnyerése miatt feszítik az európai adópolitikát.

Kulcsszavak: hatékony adópolitika, gazdaságpolitikai konzisztencia, viselkedési gazdaságtan

JEL-kódok: H21, E61, E71

Abstract:

Generation Z's new expectations of the tax system: The design of tax systems can only be interpreted and evaluated within a macroeconomic, economic, social and political science framework. The mainstream literature on the market economy has formulated clear expectations regarding an efficient tax system, such as administrative simplicity, neutrality, legal certainty and efficient revenue generation capacity. At the same time, tax policy also reflects a social choice of values, while trade-offs between social and economic interest groups are inevitable. In this context, generational expectations and their changes, to which economic policy must adapt, are interesting. According to several studies, the economic attitudes of Generation Z differ significantly from the characteristics of previous generations. Some of the characteristics are intolerance towards wealth inequalities, expectations related to sustainability, strong criticism of certain market economy phenomena. Expectations related to digitalization and innovation should be underlined as well as the uniqueness of their attitude towards businesses. If decisionmakers want to take into account generational expectations and maintain, and even increase, the efficiency of tax systems, then major changes will be needed. Finding a balance between the socio-political expectations of the generational shift and the

need for a stable, stimulating and efficient tax system will be a major challenge for the coming decades. The presentation aims to present possible directions for change and also points out the sticking points that are straining European tax policy due to the increasingly strong rise of Generation Z attitudes.

Keywords: Effective tax policy, Economic policy consistency, Behavioral economics

JEL Codes: H21, E61, E71

Gazdasági fejlődés és fenntarthatóság a látszólagos stagnálás mögött

Economic Development and Sustainability Behind Apparent Stagnation

Dr. CSORBA László PhD

egyetemi docens (*Associate Professor*)

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (*Eszterházy Károly Catholic University - Faculty of Economics and Social Science*)

csorba.laszlo@uni-eszterhazy.hu

Absztrakt:

Japán példája talán bizonyíthatja, hogy a gazdasági növekedés és a gazdasági fejlődés, illetve ezen belül a mennyiségi és minőségi fejlődés mennyire különböző folyamatokat jelent. A japán gazdasági növekedés az elmúlt évtizedekben megtorpant, azonban a japán gazdaság a látszólagos stagnálás közepette folyamatosan volt képes számos hatékonysági és termelékenységi, illetve fenntarthatósági, valamint digitális fejlettségi mutatóban előrelépni, csakúgy, mint egy sor „puha”, jóléttel kapcsolatos mutatóban. Úgy tűnik, a világgazdaságban és a természeti környezetben is zajló negatív trendek ellenére Japán képes folyamatosan mérsékelni a gazdasággal kapcsolatos kockázatokat, miközben – az államháztartás eladósodása mellett – a gazdasági tartalékok szintje is jelentősen emelkedett. A tanulmány arra a kérdésre keresi a választ, hogy vajon a japán gazdaság működése lehet-e példaértékű abban a tekintetben, hogy a gazdasági növekedés rovására érvényesültek átváltások a gazdasági kockázatok csökkentése és a tartalékok növelése javára. Bár a japán gazdaságnak és társadalomnak is megvannak a maga problémái, de úgy tűnik ez a modell mégis lényegesen fenntarthatóbb lesz hosszabb távon, mint azon versenytárs országoké, melyek a gazdasági növekedést helyezik előtérbe, akár a megnövekedett kockázatok és megcsappanó tartalékok árán is.

Kulcsszavak: gazdasági növekedés, stagfláció, kockázatok, tartalékok, fenntarthatóság

JEL-kódok: 010, 033, 043, 053

Abstract:

The example of Japan may demonstrate just how different economic growth and economic development—and, within that, quantitative and qualitative development—truly are as processes. Japan's economic growth has stalled in recent decades; however, amid this apparent stagnation, the Japanese economy has consistently managed to make progress in numerous indicators of efficiency, productivity, sustainability, and digital advancement, as well as in a range of “soft” indicators related to well-being. It appears that, despite the negative trends unfolding in both the global economy and the natural environment, Japan has been able to steadily mitigate economic risks, while—despite rising public debt—the level of economic reserves has also increased significantly. The study seeks to answer the question of whether the functioning of the Japanese economy can serve as a model in that shifts have occurred—at the expense of economic growth—in favor of reducing economic risks and increasing reserves. Although the Japanese economy and society have their own problems, it appears that this model will nevertheless be significantly more sustainable in the long run than that of competing countries that prioritize economic growth, even at the cost of increased risks and dwindling reserves.

Keywords: economic growth, stagflation, risks, reserves, sustainability

JEL Codes: 010, 033, 043, 053

SHAP változók vizsgálata a magyar hitelkockázati modellekben

SHAP Variable Analysis in Hungarian Credit Risk Models

MAKÓ Tamás

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Neumann János Egyetem, Neumann János Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodás és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*John von Neumann University Faculty of Economics and Business, Doctoral School of Management and Business Administration*)

mako.tamas.hallgato@nje.hu

SZABÓNÉ BEKE Beáta Ágota

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Neumann János Egyetem, Neumann János Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodás és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*John von Neumann University Faculty of Economics and Business, Doctoral School of Management and Business Administration*)

beke.beata.hallgato@nje.hu

Absztrakt:

A mesterséges intelligencia fejlődése alapjaiban változtatja meg a pénzügyi szektor működését, ezáltal új kérdések merülnek fel a pénzügyi döntéshozatallal kapcsolatban. Erre jó példa a hitelkockázati modellek vizsgálata, amelyek fontos szerepet töltenek be a lakossági hitelezésben, azonban a nagy prediktív teljesítmény mellett a döntések értelmezhetősége és megbízhatósága is kiemelt jelentőségű. Az úgynevezett SHAP magyarázó változók lehetővé teszik az egyedi hitelkockázati előrejelzések értelmezését, ugyanakkor nem feltétlenül garantálják a magyarázatok stabilitását kis bemeneti változások esetén. A kutatás célja annak vizsgálata, hogy egy lakáshitel kockázati modell esetében milyen kapcsolat áll fenn a predikció és a magyarázati stabilitás között. A vizsgálathoz egy szintetikus adathalmazt használtunk fel, amely a magába foglalja magyar lakáshitelpiac sajátosságait. Az ügyfélprofilok kiválasztott jellemzőit kis mértékben módosítva összehasonlítjuk a modell által becsült kockázat, valamint a hozzá tartozó SHAP magyarázat változását.

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, hitelkockázat, lakáshitelezés, SHAP

JEL-kódok: G21, G32, C55

Abstract:

The development of artificial intelligence is fundamentally transforming the financial sector, giving rise to new questions regarding financial decision-making. A relevant example is the analysis of credit risk models, which play an important role in retail lending. However, alongside high predictive performance, the interpretability and reliability of decisions are also of particular importance. SHAP-based explanatory variables enable the interpretation of individual credit risk predictions; however, they do not necessarily guarantee the stability of explanations in response to small changes in input variables. The aim of this research is to examine the relationship between predictive stability and explanation stability in a mortgage credit risk model. The analysis is conducted using a synthetic dataset designed to incorporate the characteristics of the Hungarian mortgage lending market. By applying small modifications to selected characteristics of customer profiles, we compare changes in the risk estimated by the model with changes in the corresponding SHAP explanations.

Keywords: artificial intelligence, credit risk, mortgage lending, SHAP

JEL Codes: G21, G32, C55

Készségalapú szervezetek a digitális pénzügyek és a fenntartható pénzügyi működés szolgálatában

Skills-Based Organizations Supporting Digital Finance and Sustainable Financial Operations

BACSO György

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (*University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics*), Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (*István Széchenyi Economics and Management Doctoral School*)

bacso.gyorgy@phd.uni-sopron.hu

Absztrakt:

A digitális pénzügyek gyors fejlődése, a mesterséges intelligencia térnyerése, valamint a fenntarthatósági és ESG-elvárások együttes hatása alapvetően átformálja a pénzügyi, számviteli és adózási területeken működő szervezeteket. A hagyományos, munkakör-alapú struktúrák egyre kevésbé képesek kezelni a folyamatosan változó készségszükségeket, különösen a digitális pénzügyi megoldások, az adatvezérelt döntéshozatal és a zöld pénzügyek területén. A tanulmány a készségalapú (skills-based) szervezeti modellek szerepét vizsgálja a jövőálló pénzügyi szervezetek kialakításában. Elméleti és gyakorlati szempontból elemzi, hogyan járulhat hozzá a közös készségnyelv, a folyamatosan frissített készségprofilok, a projekt-alapú munkaszervezés és az AI-támogatott készségmenedzsment ahhoz, hogy a pénzügyi intézmények, számviteli szolgáltatók és vállalati pénzügyi területek rugalmasabban alkalmazkodjanak a digitális és fenntarthatósági kihívásokhoz. A tanulmány célja annak bemutatása, hogy a készségalapú szervezeti megközelítés miként járulhat hozzá a tehetségek megtartásához, az innováció erősítéséhez, a szabályozói megfelelés biztosításához, a pénzügyi folyamatok hatékonyságának növeléséhez és a fenntartható pénzügyi döntéshozatal támogatásához.

Kulcsszavak: készségalapú szervezet, digitális pénzügyek, jövőálló pénzügyi szervezet, fenntarthatóság, tehetségmenedzsment

JEL-kódok: G20, M12, M54, O33, Q56

Abstract:

The rapid development of digital finance, the growing adoption of artificial intelligence, and increasing sustainability and ESG expectations are fundamentally transforming organizations operating in the fields of finance, accounting, and taxation. Traditional job-based organizational structures are becoming less capable of addressing continuously evolving skill requirements, particularly in areas such as digital finance solutions, data-driven decision-making, and sustainable finance. This study examines the role of skills-based organizational models in building future-ready finance organizations. From both theoretical and practical perspectives, it explores how a common skills language, continuously updated skills profiles, project-based ways of working, and AI-supported skills management can help financial institutions, accounting service providers, and corporate finance functions adapt more effectively to digital and sustainability-related challenges. The aim of the study is to demonstrate how a skills-based organizational approach can contribute to talent retention, foster innovation, ensure regulatory compliance, enhance the efficiency of financial processes, and support sustainable financial decision-making.

Keywords: Skills-based organization, Digital finance, Future-ready finance organization, Sustainability, Talent management

JEL Codes: G20, M12, M54, O33, Q56

Digitális megoldások az áruk és szolgáltatások adóztatásában Indiában

Digital Solutions in Goods and Services Taxation in India

GUTTYÁN Bettina

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsésztudományi Kar, Történelemtudományi Doktori Iskola, Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszék (*Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities, Doctoral School of Historical Sciences, The Department of Modern and Contemporary World History*)

guttyan.bettina@gmail.com

Absztrakt:

Az áruk és szolgáltatások adójáról szóló törvényt (GST) 2017. július 1-jén vezették be Indiában, amelyet a történelem valaha volt legnagyobb adóreformjaként mutattak be. Ezt a strukturális változást számos olyan digitális megoldással egészítették ki az elmúlt időszakban, amelyek kulcsszerepet játszanak a növekedés előmozdításában. A GST célja a piaci integráció előmozdítása, a termelékenység és a beruházások ösztönzése, a versenyképesség növelése és a munkahelyteremtés volt. A GST egy fogyasztási hely alapú adó, vagyis az adókat abban az államban kell megfizetni, ahol az árukat vagy szolgáltatásokat fogyasztják, nem pedig abban az államban, ahol azokat előállították. A GST további jellemzője, hogy az igazságosabb újraelosztás érdekében a fogyasztást eltérő adókulcsokkal próbálják befolyásolni. Az új törvény bevezetését több éves előkészítő munka és számos társadalmi konzultáció előzte meg. A bevezetése óta eltelt közel 10 év megfelelő időszakot biztosít annak elemzésére, hogy a GST hogyan befolyásolta India gazdasági és társadalmi fejlődését.

Kulcsszavak: adózás, hozzáadottérték-adó, GST, India, digitalizáció

JEL-kódok: H20, H23, H61, H71

Abstract:

The Goods and Services Tax (GST) was introduced in India on July 2017 and was presented as the largest tax reform in the country's history. In recent years, this structural change has been complemented by numerous digital solutions that play a key role in driving growth. The primary goals of the GST were to promote market integration, stimulate productivity and investment, enhance competitiveness, and create jobs. It operates as a destination-based tax, meaning that taxes are payable in the state where the goods or services are consumed, rather than in the state where they were produced. Another feature of the GST is its use of differentiated tax rates to influence consumption, aiming for a fairer redistribution of the tax burden. Although, the implementation of the new law was preceded by years of preparatory work and extensive public consultations, the nearly ten years that have passed since its introduction now provide a sufficient timeframe to analyse how the GST has shaped India's economic and social development.

Keywords: taxation, value-added tax, GST, India, digitalization

JEL Codes: H20, H23, H61, H71

RÖVIDÍTÉSEK

BCE	Budapesti Corvinus Egyetem (<i>Corvinus University of Budapest</i>)
BME	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (<i>Budapest University of Technology and Economics</i>)
BME GTK	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (<i>Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Economics and Social Sciences</i>)
DE	Debreceni Egyetem (<i>University of Debrecen</i>)
DE GTK	Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar (<i>University of Debrecen, Faculty of Economics and Business</i>)
EKKE	Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (<i>Eszterházy Károly Catholic University - Faculty of Economics and Social Science</i>)
ELTE	Eötvös Loránd Tudományegyetem (<i>Eötvös Loránd University</i>)
ELTE BTK	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészstudományi Kar (<i>Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities</i>)
MATE	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (<i>Hungarian University of Agriculture and Life Sciences</i>)
NJE	Neumann János Egyetem (<i>John von Neumann University</i>)
NJE GTK	Neumann János Egyetem, Neumann János Egyetem Gazdaságtudományi Kar (<i>John von Neumann University Faculty of Economics and Business</i>)
NKE	Nemzeti Közzolgálati Egyetem (<i>Ludovika University of Public Service</i>)
NKE ÁNTK	Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar (<i>Ludovika University of Public Service, Faculty of Public Governance and International Studies</i>)
PTE	Pécsi Tudományegyetem (<i>University of Pécs</i>)
PTE KTK	Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar (<i>University of Pécs, Faculty of Business and Economics</i>)
SOE	Soproni Egyetem (<i>University of Sopron</i>)
SOE LKK	Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (<i>University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics</i>)

A Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Karán immáron 20. alkalommal került megrendezésre a pénzügyi, adózási, számviteli szakmai és tudományos konferencia 2026. szeptember 23-25. között „Digitális világ - Digitális pénzügyek a fenntarthatóság korában” címmel.

A konferencia központi témája a digitalizáció jelene és jövője volt, illetve ennek megjelenési formái és hatásai mindennapjainkra. A mostani konferencián külön hangsúlyt kaptak a jó gyakorlatok a fenntarthatóság és digitalizáció korában, valamint a pénzügy, a számvitel és az adózás aktuális problémái a háromnapos tanácskozás során. Az előadásokat pódiumbeszélgetések színesítették, melyek során a szakma neves képviselői kifejtették személyes álláspontjukat és a közönség is hozzászólt a témákhoz.

Ahogy eddig minden évben, így idén is a szakemberek mindhárom nap aktuális információkat hallgattak meg a pénzügy, az adózás és a számvitel területén. A konferencia tudományos szekcióiban a tudomány művelői számára biztosítottunk lehetőséget a kutatási eredményeik ismertetésére, megvitatására. A PhD-hallgatók és oktatók, kutatók számára ez egy jó lehetőség volt a személyes találkozásra. Bízunk benne, hogy a kiadványban található információk, kutatási eredmények segítségül szolgálnak a konferencia témájában való elmélyüléshez.

Köszönjük az előadóinknak és résztvevőnknek, hogy tudományos munkájuk bemutatásának helyszínéül rendezvényünket választották.

